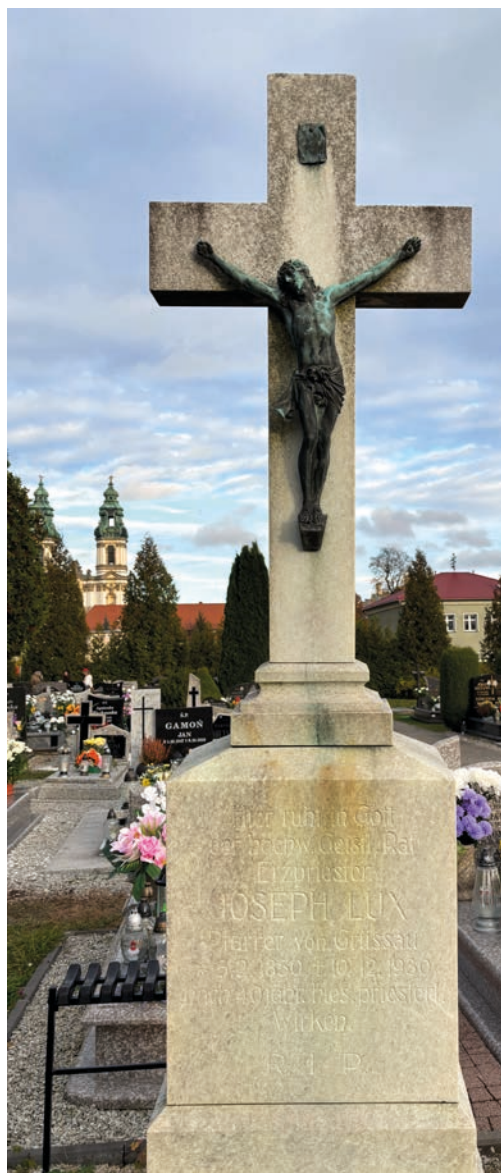

KRZESZOWSKI NAGROBEK PROBOSZCZA JOSEPHA LUXA

Marian Gabrowski

Odwiedzając cmentarz parafialny w Krzeszowie możemy zauważyć, że niemal zupełnie nie zachowały się tu nagrobki przedwojennych mieszkańców. Jednym z nielicznych wyjątków jest otoczony współczesnymi grobami pomnik ks. Josepha Luxa. Zachowana w stanie idealnym inskrypcja oznajmia:

*Hier ruht in Gott
der hochw. Geistl. Rat
Erzpriester
JOSEPH LUX
Pfarrer von Grüssau
*5.2.1850 +10.12.1930
nach 40 Jahr. hies. priesterl.
Wirken.
R.I.P.*

Napis ten oznacza: *Tu spoczywa w Bogu wielbny radca duchowny, archiprezbiter Joseph Lux, proboszcz w Krzeszowie, urodzony 5 lutego 1850 roku, zmarł 10 grudnia 1930 roku, po 40 latach pracy kapłańskiej w tym miejscu. Niech odpoczywa w pokoju.*

Warto tu choć w kilku zdaniach przybliżyć życiorys tego kapłana. Joseph Lux urodził się w Lubnowie koło Paczkowa. Po ukończeniu gimnazjum w Nysie studiował teologię we Wrocławiu. Wyświęcony na księdza w czasach wrogiej dla kościoła pruskiej polityki Kulturkampf, swoją mszę prymicyjną musiał odprawić za zamkniętymi drzwiami w Pradze, po czym udał się do Ratzbony w Bawarii, gdzie był kapłanem przez osiem lat. Stamtąd trafił do brandenburskiego miasta Schwend nad Odrą, a następnie do Krzeszowa, gdzie 3 czerwca 1891 objął funkcję proboszcza tej parafii, odebranej cystersom w 1810 roku. Jako opiekun miejsca starał się pokrzyżować wszelkie rządowe plany mające na celu przeznaczenie poklasztornych zabudowań na sanatorium czy też szpital. W trakcie pełnienia jego posługi miał miejsce tragiczny pożar kościoła, kiedy to w 1913 roku spłonął hełm północnej wieży. Po przekazaniu klasztoru benedyktynom przybyłym tu z czeskiej Pragi wielbni ojcowie wspomogli w opiece duszpasterskiej proboszcza ks. Josepha Luxa, który zmarł po ciężkiej chorobie, przeżywszy 80 lat.

W trakcie przygotowywania tekstu korzystałem z artykułu: *G. Schmolke, Pfarrer, Erzpriester und Geistl. Rat Josef Lux aus Kloster Grüssau – ein alter Seelsorger, zum 106. Geburtstag*, [w:] *Schlesischer Gebirgsbote*, nr 4/1956, s. 8, z którego pochodzi też zdjęcie Josefa Luxa.